

07-2021 Klachtencommissie Wbtv

Geachte heer De Nas,

Met deze brief adviseert de Klachtencommissie Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: de commissie) middels u de minister van Justitie en Veiligheid over een klacht, ingediend tegen (-) (hierna: beklagde (X)), ingeschreven in het Register beëdigde tolken en vertalers (hierna: Rbtv) onder Wbtv nummer (-) als (-).

Verloop van de procedure

Bij e-mail van 9 augustus 2021 heeft (-) een klacht ingediend bij Bureau Wet beëdigde tolken en vertalers (hierna: Bureau Wbtv) (klacht 07-2021) over gedragingen van beklagde. Op 25 augustus is de klacht aangevuld met een ingevuld en ondertekend klachtenformulier. Gezien de inhoud van de klacht is besloten de klacht gevoegd te behandelen met klacht 08-2021.

Bij brief van 10 september 2021 is beklagde op de hoogte gesteld van de ontvangst van de klacht en is hem gevraagd een verweerschrift in te dienen. Per e-mail van 20 september heeft beklagde verzocht om uitstel ten aanzien van het indienen van zijn verweerschrift. Het verweerschrift is uiteindelijk op 21 oktober 2021 door (-) (hierna: gemachtigde), namens beklagde, ingediend.

Per e-mail van 8 oktober 2021 is beklagde door de commissie uitgenodigd om in het kader van een hoorzitting op 5 november 2021 een toelichting te geven op zijn verweerschrift. Op 31 oktober 2021 is door beklagde (Y) (in klachtzaak 08-2021) aangegeven dat hij vanwege persoonlijke omstandigheden niet zal kunnen deelnemen aan de zitting op 5 november. De commissie heeft besloten de hoorzitting voor beide klachtzaken te verplaatsen naar maandag 15 november 2021.

De Klachtencommissie heeft de volgende stukken ontvangen:

1. Een e-mail van klager met als bijlage de omschrijving van de klacht, d.d. 9 augustus 2021;
2. Een ingevuld en ondertekend klachtenformulier, d.d. 25 augustus 2021;
3. Een e-mail van klager met daarin een aanvulling van de klacht, waaronder de bijlage genaamd 'Problemen met een tolk op mijn kantoor in 2018', d.d. 15 september 2021;
4. Het verweerschrift ingediend door gemachtigde, namens beklagde, d.d. 21 oktober 2021.
5. Bijlage bij klacht genaamd 'brief namens de voorzitter', d.d. 11 november 2021.

De klacht is op 15 november 2021 behandeld door een kamer van de commissie, die als volgt is samengesteld:

mr. dr. R.W.J. Severijns, voorzitter,
G.A. Roodenrijs B.Tr,
dr. N. Doornbos.

De commissie heeft zich bij de behandeling van de klacht doen bijstaan door mr. T. Mennen als secretaris.

Het verslag van de hoorzitting is als bijlage bij dit advies gevoegd.

De commissie heeft kennisgenomen van de stukken van het klachtdossier en van hetgeen door klager en beklaagden tijdens en na de hoorzitting naar voren is gebracht. Alle stukken zijn ter kennis gebracht van partijen. De commissie overweegt naar aanleiding daarvan als volgt.

Klacht

De klacht is naar het oordeel van de commissie als volgt samen te vatten.

Op 29 juni 2021 heeft een zitting van de meervoudige kamer plaatsgevonden bij de Rechtbank (-) waarbij vier verdachten, drie mannen en één vrouw, werden gehoord. Dit gebeurde grotendeels in het (A), met uitzondering van een getuige die op afstand gehoord zou worden welke in het (B) zou spreken. Bij de zitting waren drie tolken aanwezig. De klacht is door één van die drie jegens de andere twee ingediend. Klager is van mening dat de overige twee tolken haar onheus hebben bejegend.

Voor aanvang van de zitting is overeengekomen dat klager zou tolken voor de vrouwelijke verdachte. Klager stelt dat haar een aantal zaken zijn opgevallen voor aanvang van de zitting. Zo zou beklaagde (X) hebben gepraat met één van de mannelijke verdachten en viel het klager op dat beklaagde (Y) de zaal pas betrad toen iedereen al naar binnen was, terwijl hij haar eerder had gemeld dat de bode hem had gevraagd buiten te wachten. Eenmaal binnen viel het klager op dat beklaagde (X) op een informele manier fluisterde tegen dezelfde verdachte, alsof zij elkaar kenden.

Voordat de zitting inhoudelijk van start ging, ontstond er verwarring tussen de tolken over wie waar geacht werd plaats te nemen. Deze verwarring leidde ertoe dat klager beklaagde (X) heeft moeten vragen ergens anders te gaan zitten, zodat zij achter de vrouwelijke verdacht kon zitten. Dit weigerde hij. Na tussenkomst van de bode is klager uiteindelijk toch op een andere plek gaan zitten dan haar in eerste instantie was toegewezen. Beklaagde (X) bleek het toch niet eens te zijn met de verdeling en nam zichtbaar gefrustreerd alsnog een andere plek in.

Tijdens de zitting, terwijl klager aan het tolken was, heeft beklaagde (X) luid door de rechtszaal geroepen dat klager 'fout vertaald' had. Deze correctie werd zodanig luid geplaatst, dat het een verstoring in de orde van de rechtszaal veroorzaakte. Door deze tussenkomst van beklaagde (X) zijn er bij de verdachte twijfels ontstaan over de kwaliteiten van klager. Deze twijfel speelde in een later stadium een rol, toen door de rechtbank werd besloten om met twee tolken door te gaan nadat bleek dat de getuige die op afstand gehoord zou worden, toch niet gehoord zou worden. Het werd aan de drie tolken zelf overgelaten wie van hen naar huis zou gaan. De vermeende fout van klager en het feit dat zij van (1) komaf is, werden beide door beklaagden als onheus argument gebruikt om tot het besluit te komen dat klager haar dienst zou staken. Uiteindelijk heeft de rechtbank besloten om met alle drie de tolken door te gaan. Beklaagde heeft ondanks herhaaldelijk verzoek door klager geen antwoord gegeven op haar vraag welke fout zij zou hebben gemaakt.

De klacht is tweeledig:

1. Het is strijdig met de vereiste collegialiteit dat beklaagde (X) zich zoals beschreven ongevraagd en op luide wijze mengt tijdens het tolken door klager;
2. Beklaagde (X) heeft zich op zodanige wijze gedragen dat klager zich persoonlijk geïntimideerd en gediscrimineerd voelt.

Verweer

Het verweer van beklaagde kan naar het oordeel van de commissie als volgt worden

weergegeven.

Beklaagde geeft aan het niet eens te zijn met de klacht die tegen hem is ingediend. Zowel in zijn verweerschrift als tijdens de zitting heeft hij laten weten dat het klopt dat hij klager tijdens de bewuste zitting hardop heeft onderbroken om aan te geven dat zij fout zou hebben vertaald. Volgens hem is dit niet op de door klager geschetste wijze gebeurd en zou hij niet met luide stemverheffing hebben gesproken. Volgens beklagde was de correctie noodzakelijk. Ook was het volgens beklagde aan hem om deze te plaatsen, aangezien de drie tolken gezamenlijk verantwoordelijk waren voor de vertaling tijdens de zitting. Hij is in een latere intervisiebijeenkomst wel tot de conclusie gekomen dat hij de correctie op een meer collegiale wijze had kunnen plaatsen. Beklaagde (X) zegt zich niet te herkennen in het discriminerende aspect van de klacht, maar de correctie te hebben geplaatst omdat hij ervan overtuigd was dat klager een fout maakte. Beklaagde (X) neemt het zowel klager als de rechter in de zaak kwalijk dat klager hem tijdens de zitting kon beschuldigen van discriminatie en dat zij na afloop van de zitting de gebeurtenis heeft kunnen bespreken zonder dat hij of beklagde (Y) aanwezig waren.

Hoorzitting

Op de hoorzitting hebben partijen hun standpunten toegelicht zoals blijkt uit het bijgaande verslag.

Feiten en waardering

Uit de stukken en het verhandelde op de hoorzitting is, voor zover hier van belang, voor de commissie het volgende komen vast te staan:

Beklaagde (X) heeft klager tijdens de zitting hardop gecorrigeerd, door te stellen dat zij een fout heeft gemaakt.

Met betrekking tot klachtonderdeel 1: de commissie acht dit klachtonderdeel gegrond. Beklaagde heeft zich op onprofessionele wijze gemengd in de tolk/opdrachtgever relatie van klager. De Klachtencommissie Wbtv rekent het beklagde (X) aan dat hij klager tot op heden niet heeft kunnen duidelijk maken welke fout zij zou hebben gemaakt. Ook de wijze waarop hij klager heeft gecorrigeerd, door de zitting met stemverheffing te onderbreken en niet via een verzoek aan de voorzitter van de kamer, rekent de commissie beklagde (X) aan. In dit geval was een correctie op een minder confronterende manier immers mogelijk, bijvoorbeeld door de voorzitter van de rechtbank op rustige toon te verzoeken om de vraag te herhalen. Kortom de wijze van ingrijpen was strijdig met de collegialiteit en welwillendheid die beëdigd tolken en vertalers onderling in acht behoren te nemen en is schadelijk voor het vertrouwen in de beroepsgroep (artikel 1.1, 3.1 en 3.3 Gedragscode Wbtv).

Met betrekking tot klachtonderdeel 2: de commissie acht dit klachtonderdeel ongegrond. Voor de commissie is onvoldoende vast komen te staan dat de wijze waarop door beklagde (X) is geacteerd tijdens de zitting van 29 juni 2021 ingegeven was door een discriminatoir motief.

Advies

Het advies van de commissie over deze klacht luidt, deze in de onderdeel 1 gegrond en in onderdeel 2 ongegrond te verklaren.

Hoewel de gedraging van beklagde (X) onbehoorlijk was, wil de commissie adviseren om af te zien van het opleggen van een maatregel. Daarbij neemt de commissie in aanmerking dat beklagde (X) ter zitting heeft aangegeven bij zichzelf te zijn nagegaan of hij zich op andere wijze had moeten uiten. Dit heeft hij onder andere gedaan door de situatie voor te leggen aan een intervisie-groep. Beklagde (X) is zelf tot de conclusie gekomen dat hij de onderbreking beter via de voorzitter van de kamer had kunnen laten verlopen.

Overschrijding adviestermijn

De klacht is op 9 augustus 2021 ingediend bij Bureau Wbtv. De klacht is pas op 25 augustus 2021 in behandeling genomen door Bureau Wbtv vanwege het ontbreken van een ingevuld en ondertekend klachtenformulier. De klachtencommissie behandelt een klacht op grond van art. 23 Wbtv binnen zes weken na de ontvangst van een klacht en kan de termijn vervolgens met vier weken verlengen.

Na het in behandeling nemen van de klacht zijn beklagden onmiddellijk hiervan op de hoogte gesteld en in de gelegenheid gebracht een reactie in te dienen. O.a. door het verzoek tot uitstel van beklagde (X) ten aanzien van het indienen van zijn verweerschrift en door het verzetten van de hoorzitting vanwege persoonlijke omstandigheden van beklagde (Y) heeft het uiteindelijk plaatsvinden van de hoorzitting vertraging opgelopen.

Door omstandigheden buiten de directe schuld van beklagde en klager om, zijn tot aan de inhoudelijke behandeling van de klacht op 15 november 2021 ruim 11 weken verstreken.

Gelet op het bovenstaande heeft de commissie de minister niet binnen de gangbare wettelijke termijnen over de klacht kunnen adviseren. Nu de in de Wbtv genoemde termijnen slechts termijnen van orde betreffen, meent de commissie dat aan de overschrijding daarvan in dit geval geen consequenties behoeven te worden verbonden.

Tot slot

Klager en beklagde zullen van de commissie een afschrift van dit advies ontvangen.

De commissie stelt het op prijs te zijner tijd te vernemen op welke wijze de klacht door het Bureau Wbtv is afgehandeld.

Voor eventuele nadere informatie kunt u contact opnemen met het secretariaat van de commissie, bereikbaar onder bovengenoemd telefoonnummer en e-mailadres.

Hoogachtend,
de Klachtencommissie Wbtv

mr. T. Mennen,
secretaris

mr. dr. R.W.J. Severijns,
voorzitter

Bijlage bij het advies van de Klachtencommissie Wbtv (klachtnr. 07-2021)

Toepasselijke artikelen uit de Gedragscode voor tolken en vertalers in het kader van de Wbtv (september 2009)

1.1. Algemeen

Tolken en vertalers gedragen zich zodanig dat het vertrouwen in de beroepsgroep waartoe zij behoren en in hun eigen beroepsuitoefening niet wordt geschaad, ook wanneer zij niet beroepshalve optreden.

1.3. Onpartijdigheid en onafhankelijkheid

Tolken en vertalers zorgen ervoor dat hun vrijheid, onafhankelijkheid en onpartijdigheid bij de uitoefening van hun beroep niet in gevaar kunnen komen. In de uitoefening van hun beroep onthouden zij zich van het tot uitdrukking brengen van een persoonlijke mening. Voor hun diensten ontvangen zij uitsluitend de met hun opdrachtgever overeengekomen beloning.

3.1. Mededinging

Tolken en vertalers onthouden zich van onderlinge overeenkomsten en feitelijke gedragingen die er toe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging wordt verhinderd, beperkt dan wel vervalst. In het belang van de opdrachtgevers en de beroepsgroepen streven tolken en vertalers naar een onderlinge verhouding die berust op welwillendheid en vertrouwen.

3.3. Wederzijdse ondersteuning

Tolken en vertalers verlenen elkaar zoveel mogelijk ondersteuning. Desgevraagd verwijzen ze een opdrachtgever naar een voor een specifieke opdracht deskundige en bekwame collega indien die opdracht hun niet past.

3.4. Overname van opdrachten Tolken en vertalers nemen uitsluitend een opdracht van een collega over indien met de opdrachtgever expliciet overeenstemming is bereikt over de overname en de voorwaarden waaronder de opdracht zal worden uitgevoerd.

4.3.2 Tolken

Tolken zorgen tijdens het tolken, voor zover redelijkerwijs mogelijk, voor een volledige en doeltreffende communicatie tussen de partijen voor wie zij werken, onder meer door zo nodig actief op te treden om – al dan niet cultureel bepaalde – misverstanden en onbegrip te voorkomen of op te heffen. Tolken getuigen van respect jegens personen met wie ze beroepsmatig omgaan en onthouden zich daarbij met name van iedere vorm van ongewenste fysieke en verbale intimiteiten. Tolken melden iedere poging tot benadering door derden strekkende tot beïnvloeding van hun optreden onverwijld bij hun opdrachtgever. Tolken voeren geen voorafgaand dan wel opeenvolgend overleg met anderstalige derden.